

heder for at afhjælpe Bolignøden selv burde gå til Opførelse af Boliger ud i Villakvartererne. Jeg ved bestemte Tilfælde, hvor velhavende Lejere sidder for en lav Husleje i de gamle Boliger og af den Grund ikke tænker paa at skaffe sig egen Bolig. Man vil altsaa ved at beskytte dette lille Antal Lejere meget let opnaa det modsatte af det, man tilsigter, nemlig at skaffe flere Boliger; og saa meget er vist, at der er ikke — det er heller ikke blevet anført her i Dag — blevet flere Lejligheder, fordi vi har haft Boligrestriktioner i 9 Aar.

Men saa vil man sige: Hvad vil der ske, hvis disse Restriktioner bortfalder? Det er jo ikke kun et Tankeeksperiment, i alt Fald er det, naar man tænker paa det øvrige Land og ser bort fra København, delvis prøvet. Man vil sige, at dette vil medføre en Stigning i Lejen. Det er muligt — jeg er ikke helt sikker paa det —, men her maa vi regne med, at de Aagerparagraffer, vi har, og som jeg senere skal sige lidt om, vil forhindre en ublu og uretfærdig Stigning af Lejen. Det er værd at lægge Mærke til de Oplysninger i saa Henseende for de enkelte Byers Vedkommende, som findes i Bilagene til Forslaget. Jeg skal blot nævne tre af disse Byer. I Odense, hvor Huslejereguleringen er ophørt for nogle Aar siden, er Lejen steget med 82,9 pCt., i Esbjerg, hvor Huslejereguleringen findes, formodentlig i sin fulde Udstrækning, er den steget med 83,6 pCt., og i Kolding, hvor der ligeledes endnu er Huslejeregulering, er den steget med 79,8 pCt. Her ligger altsaa Lejen væsentligt i samme Niveau. Nu ved jeg nok, at man kan tale om Størrelsen af de enkelte Lejligheder, og at dette Forhold kan bevirke en Forskel; men det vil jeg ganske se bort fra, efter de foreliggende statistiske Oplysninger synes det, som om Lejen stiger lige saa stærkt i de Byer, hvor Nævnene eller de efter Nævnene følgende Restriktioner er fuldt ud opretholdt, som den gør det f. Eks. i Odense, hvor Nævn og Restriktioner er bortfaldet. Det har endvidere vist sig gennem de givne Oplysninger, at Lejen for de 4 pCt. af Lejlighederne er gaaet ned.

For øvrigt maa man sige, at der er intet urimeligt i, at Lejen stiger, naar alt andet stiger. Jeg ved vel, at den nuværende Regering forud for Valget i April lovede, at naar blot Venstreregeringen blev fjernet, og Socialdemokraterne kom til Styret, vilde vi faa lavere Priser paa mange Ting, paa Brød og meget andet. Det er jo ikke gaaet i Op-

fyldelse, tværtimod er Priserne steget yderligere i den siden Valget forløbne Tid, og det synes ifølge de foreliggende Oplysninger, som om Pristallet for indeværende Halvaar vil blive højere end Pristallet for det foregaaende Halvaar. Der er altsaa ikke nogen Nedgang. Bliver der en Nedgang, vil ogsaa Lejen faldet, det er en selvsagt Ting, men i øvrigt forekommer det mig, at det kun er ganske rimeligt, at Huslejen stiger, naar alt andet stiger. Hvis Kronens Værdi var faldet, hvis dens Betalingsevne var blevet mindre, var det en ganske naturlig Ting, at Pristallet vilde stige; men da Kronen dog er steget lidt i det sidste halve Aar, er det saa meget mere rimeligt, at naar Varepriserne stiger, uagtet Kronens Værdi stiger, maa ogsaa Prisen paa Boliger stige.

Efter min Opfattelse er en Boliglovs første og vigtigste Opgave den at lægge Forholdene saaledes til Rette, at Byggeriet fremmes, og Bolignøden afhjælpes, og det vilde have glædet mig, om jeg i det foreliggende Lovforslag havde kunnet finde noget som helst, der har haft dette for Øje, saa at man kunde vente, at det vilde ske; at dette ikke er Tilfældet, maa jeg i høj Grad beklage. I anden Række kommer Ejernes og Lejernes Interesser, og det er dem, Forslaget varetager, det er Lejernes eller rettere sagt væsentligt Lejernes Interesser og i meget indskrænket Grad Ejernes Interesser, som varetages.

Jeg for mit Vedkommende vil gerne arbejde paa, at der kan ydes Retfærdighed saavel overfor Lejere som overfor Ejere. Jeg ønsker ikke, at Lejerne skal opnaa nogen Fordel for Ejernes Bekostning, og jeg ønsker heller ikke, at Lejerne skal udnyttes paa ublu eller uretfærdig Maade fra Husejernes Side, og det er et Forhold, som Husejerne ogsaa selv ønsker opretholdt. Men det forekommer mig urimeligt at give en Lov, som rammer alle Husejere, ikke blot de dårlige — det er kun rimeligt, at de rammes af Loven — men som ogsaa straffer de gode Husejere ved at indskrænke deres Ejendomsret og Dispositionsret, og det gør Lovforslaget i høj Grad.

Vi fik i den næstsidste Boliglov indført de saakaldte Aagerparagraffer, og jeg tror, det var godt, det er Rigsdagens Opgave gennem Lovgivning at sørge for, at ingen Lejer paa Grund af en Nødssituation kan udnyttes af hensynsløse Ejere. Det ønsker jeg gerne at sætte en meget tyk Streg under, men samtidig vil jeg sige, at vi ikke maa glemme den anden Side: at Husejerne ogsaa har Krav paa Lighed overfor Loven, de har